اقتصاد سرآمد
چهارشنبه ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۰ - شماره ۱۰۶۱

اخبار شرکت‌ها

افزایش ظرفیت تولید میعانات گازی در کشور

با تولید انبوه میعانات گازی در عسلویه، ظرفیت تولید این محصول در کشور افزایش داشته و بر اساس پیش‌بینی‌ها تولید این محصول تا پایان سال جاری بیشتر هم می شود.به گزارش اقتصادسرآمد، از وزارت نفت، میعانات گازی به عنوان یکی از تولیدات جانبی در پالایشگاه های گاز کشور به شمار می روند. این محصولات که به عنوان خوراک در صنایع پالایشی و پتروشیمی به شمار می روند ارزش بالایی دارند. این محصول یکی از میعانات غنی و گرانقیمتی است که با استفاده از تکنولوژی مدرن و روز دنیا جداسازی شده و برای تولید بنزین و سوخت "های‌تک" کاربرد و استفاده دارد.با بهره برداری از طرح های جدید پالایشی و تفکیک اتان در کشور، تولید این محصولات با کیفیت بالاتری محقق می شود.در واقع گاز طبیعی که از مخازن گازی استحصال می‌شود عمدتاً حاوی حجم قابل ملاحظه‌ای میعانات گازی یا هیدروکربنهای مایع است که عمدتاً از پنتان و هیدروکربن های سنگینتر مانند سی۵پلاس تشکیل شده وبه شیوه‌های مختلف قادر به تبدیل به نفت سفید، بنزین، سوخت جت و... هستند.البته میعانات گازی تولیدی پالایش پارسیان سپهر بدلیل نداشتن اکسید گوگرد و مرکاپتان، و همچنین پایین بودن مقدار آب و جداسازی گوگرد از آن نه تنها جزو شفاف‌ترین محصولات در این حوزه است بلکه به همین دلیل با جلوگیری از تولید آلاینده‌ها دارای ارزشهای زیست محیطی نیز می‌باشد.به گزارش ایرنا، میعانات گازی به عنوان محصولی ارزشمند به شمار می رود. ایران با توجه به پایین بودن آلایندگی آن در مقایسه با نفت خام، در سال های گذشته، طرح پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج فارس را در دستور کار قرار داد و به واسطه آن توانست در تولید بنزین کشور خودکفا شود.یکی دیگر از راه های کسب درآمداز میعانات گازی صادرات آن است که به دلیل دستری ایران در جنوب به آبهای آزاد این اقدام نیز انجام می شود.

افتتاح دیسپاچینگ ملی پیشرفته کشور

پروژه طراحی و ساخت مراکز راهبری شبکه برق (دیسپاچینگ ملی پیشرفته کشور) با حضور «رضا اردکانیان» وزیر نیرو در ششمین هفته از پویش #هرهفته_الف_ب_ایران، با سرمایه‌گذاری یک‌هزار و ۱۴۴ میلیارد تومانی افتتاح شد.به گزارش اقتصادسرآمد، استفاده از فن‌آوری‌های روز جهان در زمینه ارتباطات و سیستم‌های SCADA/EMS/WAMs، ساخت ۲ مرکز کاملا مشابه با قابلیت‌های یکسان و تحت مدیریت یکپارچه و یک مرکز سوم برای شرایط اضطراری، فعال بودن توامان هر سه مرکز در هر لحظه، استفاده از سرویس‌های پر سرعت و پُرظرفیت فیبر نوری به عنوان محیط ارتباطی بین مراکز کنترل، پست‌ها و نیروگاه‌ها، امکان پایش و راهبری شبکه انتقال برق کشور از طریق سه مرکز و قابلیت اداره شبکه انتقال برق کشور توسط یک مرکز در هر زمان، از جمله ویژگی‌های مهم این پروژه است.ظرفیت راهبری و پایش شبکه‌ای برای ۳۰ سال آینده، امکان تامین داده‌ها به هر ۲ روش مستقیم و سلسله مراتبی از طریق مراکز منطقه‌ای، افزونه بودن مرکز ملی با وجود مرکز پشتیبان و مرکز اضطراری، اختصاصی بودن شبکه مخابرات دیسپاچینگ، اتخاذ راهبردهای جدید در راهبری شبکه و تغییرات فناورانه در ابزار فرماندهی و کنترل شبکه و امکان مدیریت راهبری شبکه فراملی به عنوان هاب منطقه، از مزایای راه‌اندازی این مرکز محسوب می‌شود.به گزارش ایرنا، دیسپاچینگ راهبری کل شبکه برق را در همه بخش‌های آن شامل نیروگاه‌ها، خطوط انتقال و پست‌ها برعهده دارد.این مرکز جدید با آخرین فناوری های روز جهانی ساخته شده و ظرفیت پردازش و دریافت اطلاعات آن نسبت به مرکز قبلی ۱۰ برابر شده است.همچنین این مرکز به فناوری wams مجهز شده است است که قابلیت رصد حوادث شبکه را به صورت لحظه‌ای دارد.دیسپاچینگ ملی جدید برق کشور، توان تبدیل شدن ایران به چهار راه تبادل برق منطقه را فراهم می‌کند و دنبال داخلی‌سازی و بومی‌سازی آن در برنامه است.

تهرانی‌ها منتظر نوبت‌بندی آب باشند

با توجه به کاهش ۵۰ درصدی بارندگی‌ها در کشور نسبت به سال گذشته وضعیت تامین آب تهران در مرحله هشدار قرار گرفته تا جایی که طبق اعلام مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران اگر وضعیت مصرف به شکل کنونی تداوم یابد، تامین آب تهران با مشکل جدی مواجه می‌شود. به گزارش اقتصادسرآمد، از ابتدای امسال تاکنون ۱۰۴ میلیون مترمکعب آب در تهران مصرف شده است. سرانه تولید در شهر تهران حدود ۳۰۰ لیتر و سرانه مصرف ۲۴۰ لیتر است و مابه‌التفاوت سرانه مصرف و تولید در رقم آب به حساب نیامده محاسبه می‌شود.در شهر تهران هر فرد به طور متوسط ۲۴۰ لیتر آب در شبانه‌روز مصرف می‌کند که این رقم ۲۰ تا ۲۵ درصد بیش‌تر از حد استاندارد است.در این راستا محمدرضا بختیاری- مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران با اشاره به افزایش ۴۵ درصدی مصرف آب در بازه زمانی ابتدای شیوع ویروس کرونا گفت: همه ساله مصرف آب در زمستان به حدود دو میلیون و ۶۰۰ مترمکعب می‌رسید، اما امسال در هیچ روزی مصرف آب تهران کم‌تر از سه میلیون مترمکعب نبوده است.به گفته وی در حال حاضر ۶۰ درصد مردم تهران زیر الگوی مصرف، ۲۰ درصد برابر با الگوی مصرف و ۲۰ درصد بالای الگوی مصرف آب مصرف می‌کنند.چنان‌چه در آمارها مشاهده می‌شود، متوسط بیشینه دمای هوا هفته منتهی به ۱۰ اردیبهشت ماه ۲۹.۹ درجه بوده که این رقم نسبت به مشابه سال قبل هفت درجه افزایش داشته است.تا تاریخ ۱۲ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۰ حجم ذخیره سدهای استان تهران ۷۹۴ میلیون مترمکعب بوده است که این رقم در سال گذشته ۹۳۲ میلیون مترمکعب بوده است. هم‌اکنون حجم سد لار ۱۱۴ میلیون مترمکعب، سد لتیان ۵۶ میلیون مترمکعب، سد ماملو ۱۲۵ میلیون مترمکعب، سد طالقان ۳۲۲ میلیون مترمکعب و سد امیرکبیر ۱۷۷ میلیون مترمکعب است.

ایران رتبه چهارمین تولیدکننده نفت اوپک را پس گرفت

آمارهای تحقیقاتی و رهیابی نفتکش ها نشان می دهد علی رغم تحریم ها، تولید نفت ایران در ماه آوریل به حدود ۲,۵ میلیون بشکه در روز رسیده و ایران از کویت به عنوان چهارمین تولید کننده بزرگ نفت اوپک پیشی گرفته است.به گزارش اقتصادسرآمد به نقل از اویل پرایس، بر اساس برآوردهای جدید، تولید نفت اوپک در ماه آوریل در نتیجه افزایش زیاد تولید نفت ایران، به بالاترین رقم در سه ماه گذشته برابر با ۲۴,۹۶ میلیون بشکه در روز رسیده است.

منابع تحقیقاتی تحلیلگران و آمارهای رهیابی نفتکش ها نیز نشان می دهد که تولید نفت خام اوپک در ماه گذشته از روزانه ۶۰۰هزار بشکه افزایش برنامه ریزی شده گروه اوپک پلاس در ماه می، یا تغییری نکرده با افزایش اندکی داشته است.ایران از کاهش تولید اوپک پلاس معاف است و تخمین زده شده است که در ماه آوریل روزانه ۲,۳۵ میلیون بشکه نفت تولید کرده و از کویت به عنوان چهارمین تولیدکننده بزرگ اوپک پیشی گرفته و بیشترین افزایش تولید از ماه می ۲۰۱۹ را رقم زده است.

بررسی «اقتصادسرآمد» از ارتباط تنگاتنگ اقتصاد با انرژی‌های تجدیدپذیر

قافله عقب مانده اقتصاد سبز ایران از انرژی نو

گروه انرژی - توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر منجر به کمک به تحقق اهداف توسعه اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی کشور می‌شود که از عوامل اساسی در رسیدن به توسعه پایدار در هر کشوری می باشد. طبق برآوردهای انجام شده، رابطه بین سرانه رشد اقتصادی واقعی و مصرف انرژی های تجدیدپذیر و مصرف مواد سوختنی و بازیافتی و مصرف انرژی الکتریکی چه در کوتاه مدت و چه بلند مدت، منفی است. همچنین نتایج بلندمدت حاکی از آن است که یک رابطه منفی معنی‌دار بین مصرف انرژی الکتریکی، مصرف انرژی‌های تجدیدپذیر و مصرف مواد سوختنی و بازیافتی با سرانه رشد اقتصادی واقعی وجود دارد، به‌طوری‌که در بلندمدت مصرف یک درصد از متغیرهای مذکور سرانه رشد اقتصادی واقعی را به ترتیب ۰/۷۱، ۰/۷۲ و ۰/۷۹ درصد کاهش می‌دهد.

به گزارش اقتصادسرآمد، با توجه به شدت انرژی برق آبی میزان اثرگذاری این نوع انرژی در حدود ۱۰ درصد است. مزیت انرژی برق آبی سازگاری آن با محیط زیست است. امروزه در اکثر کشورهای جهان از نظر حجم سرمایه گذاری و گسترش انرژی های پاک، فعالیتی رو به گسترش بوده و بسیاری از اولویت‌های سیاستگذاری به این سمت متمرکز است. حمایت مالی دولت‌ها در گسترش سرمایه گذاری‌های مربوط به این نوع انرژی ها در سازگاری با محیط زیست متغیری اساسی و تعیین کننده در دستیابی به اهداف توسعه است.

امنیت زیست محیطی به عنوان یکی از ابعاد هفتگانه امنیت انسانی و اقتصادی، با چگونگی استفاده از منابع انرژی رابطهٔ تنگاتنگی دارد. مدیریت بخش انرژی با کاهش آلودگی های زیست محیطی، نقش کلیدی در دستیابی به توسعه پایدار ایفا می کند و توسعه پایدار بدون تامین امنیت زیست محیطی امری غیر ممکن است. به عبارت بهتر انرژی با امنیت و توسعه ارتباط مستقیمی دارد. متخصصان و برنامه‌ریزان انرژی در دنیا اتفاق نظر دارند که انرژی‌های تجدیدپذیر باید نقشی بیش‌تر از این برای تامین انرژی مورد نیاز جوامع بشری و کاهش اثرات منفی اقتصادی ایفا کنند. با توجه به مزایای قابل توجه توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر از جمله‌ی آنها میتوان به منبع انرژی قابل اطمینان و پاک، تولید برق با قیمت پایدار، تنوع بخشی به سبد انرژی کشور در راستای صادرات بیشتر، منبع تولید برق پاک با کم‌ترین هزینه جانبی، رسیدن به اهداف برنامه چهارم و پنجم توسعه، پتانسیل توسعه اقتصادی با تاکید بر توسعه تکنولوژی و ایجاد مشاغل جدید اشاره کرد.

متاثرشدن اقتصاد ایران از انرژی‌های تجدیدپذیر

میرمحمد اسلامی کارشناس ارشد حوزه انرژی در گفت و گو با روزنامه اقتصادسرآمد درباره متاثر شدن اقتصاد ایران از توسل به انرژی‌های تجدیدپذیر به خبرنگارما، گفت: اهمیت این انرژی ها به اندازه ای است که در شرایط رقابتی کنونی به منزله شاهرگ حیاطی هر کشور تلقی می شود و داشتن چنین دانشی برای رسیدن به موفقیت های بیشتر در آینده و حتی ادامه حیات کشور به صورت پویا و زنده ضروری و لازم می باشد. وی تصریح کرد: انرژی های تجدید پذیر همواره دارای هزینه فایده بسیار منطقی و مطلوبی می باشند به نحوی که در قبال هزینه های متعادل و توجیه شده دست یابی به فایده های بسیارارزشمندی مستتر شده است که رشد در جهت توسعه پایدار را به همراه دارد.

ارتباط تنگاتنگ موضوعات اقتصادی و انرژی‌های تجدیدپذیر

اسلامی با پرداختن به این مهم که، ارتباط تنگاتنگ میان موضوعات اقتصادی و زیست محیطی سبب مطرح شدن رویکردهای جدید در حوزه حقوق بین الملل محیط زیست شده است که یکی از مهمترین آن ها، اقتصاد سبز است، افزود: از آن جایی که یکی از مهم ترین اهداف اقتصاد سبز، کاهش انتشار گازهای گلخانه ای است، لذا استفاده از منابع انرژی تجدید پذیر یک راه میانبر برای رسیدن به اقتصاد سبز می باشد.

صنعت انرژی های تجدیدپذیر، قابل اعتماد است

این کارشناس ارشد حوزه انرژی کشورمان، خاطرنشان کرد: انرژی های تجدیدپذیر، قابل اعتماد هستند و در صورتی که به طور صحیح توسعه یابند، می توانند به عنوان منابع انرژی پایدار نقش مهمی در رسیدن به اهداف توسعه پایدار داشته باشند. دلیل اصلی تاکید بر استفاده از انرژی های تجدیدپذیر، علاوه بر کمک به حل معضلات زیست محیطی و جلوگیری از هدر رفتن سوخت های فسیلی، حفاظت از منابع طبیعی برای نسل های آینده است که بدون شک انرژی های تجدید پذیر با توجه به سادگی فناوری شان نقش مهمی در اقتصاد سبز و توسعه اقتصادی پایدار دارند.

انرژی های تجدیدپذیر با محیط زیست سازگاری بیشتری داشته و تهیه ی آن ها آلایندگی زیست محیطی ناچیزی دارند و از آن جایی که تجدیدپذیر هستند برای آن ها اتمام نزدیکی قابل تصور نیست. از طرف دیگر ضرورت استفاده از انرژی برای رشد و توسعه در کنار مسائلی مانند انتشار گازهای گلخانه ای باعث شده است که کشورها به دنبال توسعه ی انرژی های تجدیدپذیر و تبیین نقش آن ها بر رشد اقتصادی باشند. توسعه کاربرد انرژی‌های تجدیدپذیر در دنیا با چالش‌ها و موانع اقتصادی، فنی، مدیریتی و قانونی زیادی مواجه است که تاخیر در توسعه و استفاده از این منابع انرژی‌های نو -که خود به دلیل استفاده بیش از حد از منابع سوخت‌های فسیلی با تخریب محیط زیست منجر به تهدید امنیت انسانها شده است- را در پی داشته است. اما توسعه کاربرد انرژی‌های تجدیدپذیر در ایران، علاوه بر موانع بین‌المللی ذکر شده با مشکلات ملی، بومی و محلی دیگری نیز مواجه است.

برگزیده انرژی

رییس سازمان امور عشایری کشور

تامین برق عشایر با استفاده از مولدهای کوچک خورشیدی

رییس سازمان امور عشایر ایران گفت: تحویل ۲۰ هزار دستگاه پنل و مولد خورشیدی کوچک قابل حمل به عشایر برای تامین برق، یکی از اقدام‌های مهم حمایتی است که به نتیجه خواهد رسید.به گزارش اقتصادسرآمد، شاهپور علایی مقدم در مراسم افتتاح طرح‌های ملی صنعت برق کشور با سرمایه‌گذاری یک‌هزار و ۳۴۵ میلیارد تومانی با حضور «رضااردکانیان» وزیر نیرو در محل مرکز پایش صنعت برق ایران افزود: تا قبل از سال ۹۹ حدود ۳۸هزار دستگاه مولد کوچک خورشیدی قابل حمل بین عشایر توزیع شده بود اما اکنون و در سال جدید توجه ویژه‌ای به این عشایر شده است و قرار است ۲۰ هزار دستگاه تحویل شود.وی ادامه داد: تحویل این تعداد مولد خورشیدی کوچک قابل حمل علاوه بر تامین روشنایی حداقلی برای این بخش از جامعه می تواند به توسعه امر آموزش بچه های عشایر کمک موثری داشته باشد.رییس سازمان امورعشایری ایران خاطرنشان ساخت: جمعیت عشایر بر اساس آخرین آمار ۲۴۶ هزار خانوار معادل جمعیت ۱.۲ میلیون نفر هستند که در ۵۹ درصد مساحت کشور پراکنده اند.علایی مقدم افزود: عشایر از ۸۴ میلیون هکتار مرتع کشور حدود ۳۴ میلیون آن را در اختیار دارند و ۲۲ میلیون رأس دام در اختیار دارندو این درحالی است که نیاز کل کشور به گوشت قرمز حدود ۸۸۰هزار تن است که از این میزان ۲۵ درصد معادل ۲۰۰ هزار تن توسط عشایر تأمین می‌شود.وی در پاسخ به سوال خبرنگار اقتصادی ایرنا گفت: عشایر برای حفاظت از امنیت غذایی و توسعه پایدار و حفظ محیط زیست وخودکفایی گوشت قرمز و حفظ مراتع کشور تلاش می کنند و در جهت ارائه خدمات مطلب به این بخش از جامعه و براساس آیین نامه ساماندهی که ماده ۵ آن دستگاه های اجرایی مکلف شده‌اند همان شاخص‌هایی که برای برخورداری از زندگی روستایی هست برای عشایر هم تدوین شود این طرح امسال اجرایی شد.رییس سازمان امورعشایری افزود: با توجه به اینکه عشایر به دلیل کوچ دسترسی به برق نداشته اند با یک ابتکار جدید و با استفاده از فناوری های روز نسبت به تامین برق با استفاده مولدهای کوچک خورشیدی قابل حمل با کمک وزارت نیرو و مجری طرح برق رسانی روستایی اقدام شد تا هم بتوانند از قابلیت تلفن همراه برای اطلاع داشتن از آگاهی های مورد نیاز و هم روشنایی حداقلی و نیز آموزش فرزندان استفاده شود.علایی مقدم با بیان اینکه سال های قبل تعداد این مولد ها بسیار ناچیز بود، گفت: امسال ۲۰ هزار خانوار عشایری از این نعمت برخودار خواهند شد و از این مزیت برای پیش آگاهی از وضعیت جوی و سایر آگاهی های مورد نیاز برخودار خواهند شد.

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی

ساخت ۴ جایگاه جدید سی‌ان‌جی در منطقه چابهار

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه چابهار از توزیع بیش از ۴۵۰ میلیون لیتر بنزین در منطقه چابهار در سال ۹۹ خبر داد و اظهار کرد: ساخت چهار جایگاه جدید سی‌ان‌جی در منطقه چابهار در دستور کار قرار گرفته است. به گزارش اقتصاد سرآمد، سیدکاظم: سال ۹۹ در مجموع ۴۵۲ میلیون و ۴۵۷ هزار لیتر بنزین در منطقه چابهار شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی توزیع شد، این رقم در سال ۹۸، ۵۱۴ میلیون و ۴۵۲ هزار لیتر بود.وی تأکید کرد: همچنین در سال ۹۹، در مجموع یک میلیارد و ۴۷۹ میلیون لیتر نفت‌گاز در این منطقه توزیع شده که ۹۰۰ میلیون لیتر از این میزان نفت‌گاز نیروگاهی بوده است.مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه چابهار گفت: مصرف بنزین در منطقه چهابهار در فاصله روزهای یکم تا سی‌ویکم فروردین ۱۴۰۰، ۴۱ میلیون و ۳۱۸ هزار لیتر بوده که در مقایسه با فروردین سال ۹۹ با ۲۶ میلیون و ۵۳۴ هزار لیتر، ۵۵.۰۷ درصد افزایش یافته است.اسد افزود: مصرف نفت‌گاز در این مدت (یکم تا سی‌ویکم فروردین‌ماه ۱۴۰۰)، در مجموع نیروگاهی و غیرنیروگاهی، ۱۲۷ میلیون لیتر بوده است. این رقم فروردین سال ۹۹، ۶۰ میلیون و ۱۳۴ هزار لیتر بود که از افزایش ۱۱۱ درصدی مصرف این فرآورده در مقایسه با سال ۹۹ حکایت دارد.وی همچنین گفت: از میان ۱۲۷ میلیون فرآورده گازوئیل مصرفی در فروردین‌ماه ۱۴۰۰، ۵۸ میلیون و ۱۵۸ هزار لیتر مربوط به مصرف غیرنیروگاهی و ۴۶ میلیون و ۵۶۳ هزار لیتر مربوط به مصرف نیروگاهی بوده است.مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه چابهار درباره وضع جایگاه‌های عرضه سوخت در این منطقه گفت: هم‌اکنون ۵۰ جایگاه عرضه سوخت بنزین و نفت‌گاز در منطقه چابهار فعال است.اسد گفت: مجوز احداث ۱۳ جایگاه جدید ۹ تک سکوی بنزین و دو جایگاه ساحلی نیز اخذ شده و احداث دو تأسیسات توزیع گاز مایع نیز در مرحله دریافت مجوز است.وی همچنین افزود: هم‌اکنون دو جایگاه سی‌ان‌جی در منطقه چابهار مشغول خدمات‌رسانی است و احداث چهار جایگاه جدید در ایرانشهر، درگهان، چابهار و ... نیز با دریافت مجوزهای قانونی، در دست اقدام قرار دارد.مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه چابهار درباره وضع ابطال کارت‌های سوخت مهاجر در این منطقه گفت: سال ۹۹، تعداد ۹ هزار و ۱۲۹ کارت سوخت در طرح کدینگ قرار گرفتند و یک هزار و ۱۲۰ کارت از این طرح خارج شدند.اسد افزود: سال ۹۹ همچنین ۱۱ هزار و ۶۹۵ مورد عملیات در حوزه کارت سوخت در منطقه چابهار انجام شده است.وی تأکید کرد: با پیگیری‌های انجام‌شده ارتقای سیستم‌های ایمنی، بازسازی مخازن و افزایش ذخیره‌سازی انبار ایرانشهر در دستور کار قرار گرفته است.

وزیر نیرو

توسعه تبادل‌های برقی ایران با کشورهای همسایه

وزیر نیرو گفت: مرکز دیسپاچینگ ملی پیشرفته کشور از امنیت بسیار بالایی برخودار است و با توجه به سرمایه‌گذاری‌های زیادی که برای آن شده است نقش ارزنده‌ای در بهبود و توسعه تبادل انرژی کشورمان به عنوان چهارراه انرژی منطقه با کشورهای همسایه خواهد داشت.به گزارش اقتصادسرآمد، رضا اردکانیان در مراسم بهره برداری از طرح‌های ملی صنعت برق کشور با سرمایه‌گذاری یک‌هزار و ۳۴۵ میلیارد تومانی از محل مرکز پایش صنعت برق ایران ادامه داد: افتتاح این طرح یکی از بزرگترین اقدام های صنعت برق است که پس از ۳۰ سال فعالیت مرکز قبلی امروز این مرکز جدید در مدار قرارگرفت.وزیر نیرو گفت: دیسپاچینگ ملی جدید با استفاده از آخرین فناوری های روز و پس از ۱۱ سال تلاش بی وقفه در امر ساخت آن امروز در مدار بهره برداری قرار گرفت و نقش بسیار مهمی در مدیریت بهتر و موثرتر شبکه برق خواهد داشت.وی ادامه داد: مرکز دیسپاچینگ ملی پیشرفته کشور از امنیت بسیار بالایی برخودار است و با توجه به سرمایه‌گذاری‌های زیادی که برای آن شده است نقش ارزنده‌ای در بهبود و توسعه تبادل انرژی کشورمان به عنوان چهارراه انرژی منطقه با کشورهای همسایه خواهد داشت.پیش از این نیز وزیر نیرو با اشاره به اینکه کشورمان با همه کشورهایی که مرز خاکی دارند تبادل انرژی دارد، گفته بود مهمترین کشوری که در حال حاضر در تبادل انرژی برق با ایران حضور دارد عراق است. اردکانیان افزود: آغاز این طرح نتیجه همکاری و همراهی و حمایت دولت و مجلس شورای اسلامی از صنعت برق است که با دراختیار قرار دادن منابع مورد نیاز از طریق بودجه امسال وارد مرحله اجرا شده است.وی ادامه داد: فازنخست این طرح در روستاهای ۲۵ استان کشور اجرایی شده و تاپایان امسال همه ۱۰ هزار روستا از مواهب این طرح بهره‌مند خواهند شد و امید است با سرعت گرفتن این طرح نه تنها روستاییان از برق پایداربرای تامین نیازهای اولیه برخودارشوند بلکه از خدمات خوب آن در افزایش تولید محصولات کشاورزی نیز بهره‌مند شوند.وزیر نیرو به طرح عرضه مولدهای خورشیدی قابل حمل به عشایر که از امروز اجرایی شد اشاره کرد و خاطرنشان ساخت: هدف گذاری شده در گام نخست ۲۰ هزار خانوار عشایری از این طرح بهره مند شوند.اردکانیان ادامه داد: به طور قطع با همکاری سازمان امورعشایری کشور این طرح با سرعت بیشتری اجرایی خواهد شد و همه خانوارهای عشایری کشور می توانند از این طرح استفاده کنند.

گفتگو

زوال خاک فاجعه‌بارتر از ورشکستگی آبی

یک پژوهشگر آب گفت: به دلیل سوء مدیریت، تغییرات اقلیمی، توسعه غیر اصولی، برداشت بی‌رویه و توسعه پدیده فرونشست زمین در دشت‌های کشور، حدود ۲۵ درصد از منابع آب تجدیدپذیر کشور نابود شده است.

به گزارش اقتصادسرآمد، مصطفی فدایی فرد، کارشناس حوزه آب در گفتگو با مهر، با بیان اینکه مقوله ورشکستگی آب (زمانی که میزان مصرف آب بیش از منابع قابل بهره برداری آب باشد) شامل وضعیت بحرانی حجم منابع آب تجدیدپذیر و استراتژیک زیرزمینی نیز می‌شود، گفت: از وضعیت ورشکستگی آبی وخیم‌تر و نگران کننده تر، اُفت شدید کیفیت شیمیایی منابع آب و به خصوص منابع زیرزمینی است که منجر به کاهش کیفیت خاک هم می‌شود. هرچند افت شدید سطح آب زیرزمینی موجب فرونشست‌های فراوان و نابودی مخازن آب زیرزمینی می‌شود و بازگشت ناپذیر و به تنهایی نیز فاجعه بار است ولی اُفت شدید کیفیت شیمیایی منابع آب، نه تنها آب تجدیدپذیر باقی مانده را غیر قابل استفاده می‌کند بلکه باعث آلودگی خاک هم می‌شود که در نوع خود جبران ناپذیر است.

وی افزود: بی توجهی به وضعیت وخیم فرسایش خاک در کشور نیز مزید بر علت شده و در نهایت هم افزایی و تلفیق تبعات کاهش کمی و کیفی منابع آب و خاک منجر به ورشکستگی محیط زیست می‌شود.

فدایی فرد با اشاره به اینکه مهمترین دغدغه جامعه بین المللی از جمله ایران در سال گذشته و سال جاری، شیوع ویروس کووید ۱۹ و گسترش این بیماری است، ادامه داد: باوجود مرگ و میر شدید و به خطر افتادن سلامتی و معیشت اقتصادی مردم جهان، به دلیل آشکار بودن و گزارش ابعاد خسارات آن توسط دولت‌ها، روز به روز شاهد افزایش فعالیت‌های بین المللی برای مهار بیماری هستیم و با گذشت زمان و پیشرفت‌های شگرف علم پزشکی، امیدواری به بهبود شرایط روزافزون است.

به گفته این پژوهشگر حوزه آب، طولانی شدن زمان کنترل این بیماری، نه تنها برای محیط زیست مخرب نیست بلکه همچنین در طی این دو سال، به دلیل کاهش سرعت زندگی صنعتی و ماشینی انسان، شرایط محیط زیست جهان کمی بهبود یافته است و به همین دلیل برخی از کارشناسان محیط زیست، شیوع ویروس کرونا را انتقام طبیعت از انسان معرفی می‌کنند.

وی اظهار داشت: با توجه به این که حال بد کمیت منابع آب و از آن مهمتر افت شدید کیفیت شیمیایی آب‌های سطحی و زیرزمینی ناپیداست و خسارات و تبعات آن نیز به میزان لازم و کافی آشکار نیست، متأسفانه در ایران اقدامات مؤثری برای بهبود شرایط منابع آب انجام نمی‌شود و بر خلاف تبعات تداوم شیوع کرونا بر محیط زیست، استمرار این بی توجهی می‌تواند منجر به نابودی محیط زیست و تمدن ایران شود.

رئیس کمیته تخصصی ارزیابی سیلاب کمیته ملی سدهای بزرگ ایران با بیان اینکه هرچند به دلیل کم اهمیت بودن تولید آمار و اطلاعات و انجام مطالعات پایه منابع و مصارف آب در کشور، آمار قابل استنادی از منابع آب تجدید پذیر در دسترس نیست و آمار بسیار متفاوتی در این خصوص وجود دارد، توضیح داد: ولی در حالت خوشبینانه حجم منابع آب تجدیدپذیر کشور در طی دو دهه اخیر از حدود ۱۲۰ میلیارد متر مکعب در سال به حدود ۹۰ میلیارد متر مکعب در سال کاهش یافته است. یعنی به دلیل سو مدیریت، تغییرات اقلیمی، توسعه غیر اصولی، برداشت بی رویه و از همه مهم‌تر، توسعه پدیده فرونشست زمین در دشت‌های کشور، حدود ۲۵ درصد از منابع آب تجدیدپذیر کشور نابود شده است.

وی گفت: به عبارت دیگر مقدار سرانه سالانه مصرف آب از حدود ۱۷۰۰ متر مکعب به حدود ۱۱۰۰ متر مکعب کاهش یافته است که بر اساس شاخصهای جهانی مانند معیار فالکن مارک، در زُمره کشورهای با کمبود آب و تنش شدید آبی قرار گرفته‌ایم. از طرفی، بر اساس شاخص و معیار سازمان ملل، هرگاه جمع مصرف آب در هر کشور بیشتر از ۴۰ درصد از کل منابع آب تجدید پذیر سالانه باشد، آن کشور با چالش شدید آب روبرو است. این در حالی است که ما سالانه کل آب تجدیدپذیر کشور را استفاده می‌کنیم.

فدایی فرد با بیان اینکه برای تشکیل خاک قابل کشاورزی به عمق یک سانتیمتر در سطح کشور در شرایط گوناگون، حدود ۱۰۰ تا ۲۰۰ سال زمان لازم است، تصریح کرد: یعنی این که آبر و باد و مَه و خورشید و فلک باید حدود ۲۰۰ سال کار کنند تا در حدود ۱۰ میلیمتر خاک برای بهره برداری تولید شود ولی متأسفانه باز هم به دلیل سو مدیریت همین میزان خاک و بیشتر از آن را در اثر وقوع یک سیلاب و در قالب فرسایش از دست می‌دهیم.

طبق گفته‌های این پژوهشگر حوزه آب فرسایش خاک علاوه بر این که منجر به نابودی منابع خاک ارزشمند و کیمیای کشور می‌شود، منجر به ایجاد مسائل و مشکلات فراوان برای شهرها، روستاها، زیرساخت‌ها و به خصوص برای سازه‌های آبی طرح‌های توسعه منابع آب شده و به دلیل افزایش غلظت جریان‌های سیلابی، موجب افزایش خسارات جانی و مالی سیلاب نیز می‌شود. به عنوان نمونه سیلاب مخرب مرداد ماه ۱۳۶۶ تجریش (گلاب دره) در تهران، سیلاب مرداد ماه ۱۳۷۷ ماسوله در گیلان و سیلاب فروردین ماه ۱۳۹۸ حوضه کشکان در شهرهای پلدختر و معمولان استان لرستان بوده اند که خسارات جانی و مالی در پی داشت، نمونه‌های بارزی از جریان‌های سیلابی غلیظ گسترده (mudflow) هستند.

وی با اشاره به اینکه طی یک دهه گذشته، کارشناسانی که خود را طرفدار محیط زیست معرفی می‌کردند، همه مشکلات صنعت آب را به سدسازی نسبت می‌دادند، افزود: برخی از کارشناسان تندرو جسارت بیشتری به خرج داده و حل مشکلات منابع آب کشور را در گروی برچیده شدن همه سدها معرفی می‌کردند. هر چند در چند سال اخیر این دیدگاه رادیکال کمرنگ شده است ولی در طلایی‌ترین دوره مناظره‌ها و گفتگوها که می‌توانستیم امکان بهبودی در مدیریت منابع آب ایجاد کنیم، متأسفانه با مباحث بی ثمر هدر شد.

رئیس کمیته تخصصی ارزیابی سیلاب کمیته ملی سدهای بزرگ ایران با تاکید بر اینکه از همان ابتدا نیز پیدا بود که سدسازی اصولی قابل دفاع است، ادامه داد: به طور یقین بدون وجود سدهای مخزنی خوب، دستیابی به منابع آب و انرژی پایدار و همچنین رفاه نسبی موجود در کشور ناممکن است. البته سدسازی‌های بی‌رویه و غیر اصولی به همراه پدیده تغییر اقلیم، توسعه بی رویه کشاورزی، تجاوز به حریم و بستر رودخانه‌ها، سیلاب دشت‌ها، جنگل‌ها، دریاها و دریاچه‌ها، بی توجهی به تولید آمار و اطلاعات منابع و مصارف آب و مطالعات پایه منابع آب نیز هر کدام بخشی از مشکل هستند که به همراه مشکلات مرتبط با سیاست‌های کلان کشور پیش از این تشریح شده اند. فدایی فرد گفت: وزیر نیرو به عنوان عالی‌ترین مقام صنعت آب کشور مطرح کرده است که حدود ۹۰ درصد آب در کشاورزی مصرف می‌شود که چنین موضوعی به نوبه خود بزرگترین مشکل سرزمین ایران است چون کشور ما در منطقه خشک و نیمه خشک جهان قرار گرفته است و به هیچ وجه برای توسعه کشاورزی در این سطح و اندازه مناسب نیست.

وی افزود: در چند دهه اخیر علاوه بر اشتغالزایی شدید توسط بخش کشاورزی، سیاست‌های استراتژیک که در ایدئولوژی پس از انقلاب ریشه دارد، به طور مستمر از کشاورزی و خودکفایی در تولید مواد غذایی حمایت و حتی تشویق کرده است.طبق گفته‌های این کارشناس حوزه آب خودکفایی غذایی لزوماً امنیت غذایی را در پی ندارد. سازمان غذا و کشاورزی ملل متحد امنیت غذایی (FAO) را چنین تعریف کرده است: « وضعیتی که در آن مردم جامعه در هر زمان، دسترسی فیزیکی، اجتماعی و اقتصادی به غذای کافی، سالم و مغذی را ترجیحاً برای داشتن یک زندگی فعال و سالم را در اختیار داشته باشند. » با وجود اینکه در چند دهه اخیر در ایران روی خود کفایی غذایی تمرکز کرده ایم، متأسفانه به دلیل شرایط نامناسب اقتصادی و گرانی‌های افسار گسیخته، بسیاری از مردم به غذای کافی هم دسترسی ندارند چه رسد به غذای سالم و مغذی! با تداوم اجرای سیاست‌های جاری کشور، ممکن است ما در آینده نزدیک علاوه بر خودکفایی کامل، حتی صادر کننده مواد غذایی نیز بشویم ولی همچنان افراد فراوانی دچار سو تغذیه نیز باشند چون درآمد آنها برای خرید مواد غذایی کافی، سالم و مغذی بسیار اندک و ناکافی است.